

Posudek vedoucího práce

Bakalářská práce Elišky Bernardové, Literární stopy Zofky Kveder v českém periodickém tisku mezi lety 1900-1906, Praha 2013, 52 s.

Kandidátka Eliška Bernardová si vybrala téma své bakalářské práce z slovinsko-českých vztahů a sice zkoumala působení slovinsko-chorvatské spisovatelky Zofky Kveder v českém periodickém tisku.

I když tato autorka, která několik let na začátku 20. století žila v Praze, se v poslední době stává intenzivním předmětem výzkumu badatelů ze Slovinska a České republiky, a i Rakouska (v Praze v roce 2008 vyšel sborník o jejím díle a životě), její dílo v českém periodickém tisku ještě nebylo zkoumané. Kandidátka slečna Bernardová se rozhodla pro velmi odvážný a potřebný badatelský úkol. Ve své práci se zaměřila na texty, které Zofka Kveder publikovala v českém periodickém tisku mezi roky 1900–1906, v období, kdy tato spisovatelka v Praze také žila. Úkol byl náročný, musela nashromáždit a přečíst všechny její příspěvky, které tato autorka na začátku 20. století publikovala v českém tisku. Kandidátka pečlivě zkoumala dostupný materiál v českých knihovnách.

Kandidátka rozdělila práci do více částí. Ve třetí kapitole zdařile představila místo Zofky Kveder ve slovinské, české a rakouské moderně. Zde bych já více zdůraznila i její místo v chorvatské moderně: Kvedrová už během pobytu v Praze přece dost publikovala v chorvatském tisku a byla dokonce redaktorkou různých chorvatských novin: například novin „Nova nada“. V této kapitole kandidátka naznačila také pozitivní ohlas jejího díla (recenze Arne Nováka), který obecně představuje zvláštní kapitolu v zkoumání ohlasu Zofky Kveder v českém prostředí. Zvláště vzácné jsou části práce slečny Bernardové, v kterých zjišťuje, v jakých jednotlivých časopisech a novinách Kvedrová vydávala – jaké byli typy českého periodického tisku.

V další kapitole kandidátka analyzuje dostupné texty. Materiál správně rozdělila podle témat (kapitola Tematické rozpětí beletristických textů). Kvedrová psala především o ženách a její texty jsou často autobiografického rázu. Podle slov slečny Bernardové „Zofka Kveder radikálně ruší tradiční zobrazení ženy, která byla do té doby ztvárňována především jako idealizovaný pasivní objekt.“ (s. 18) V této části chybí více spojení s dobovým kontextem: protože její obrazy ženy nebyly jen její osobní modely a typy, ale poukazyvaly na velké psychologické a filozofické změny v pohledu na ženu a vztah mezi mužem a ženou a obecně na genderové otázky na přelomu století (například typický případ je pojetí ženy jako femme

fatale). Zde by kandidátka měla více zdůraznit historickou perspektivu problémů. Z. Kveder psala na přelomu století a bojovala proti předsudkům a vzorům, které vládly v jednom období a v určité kultuře.

Tematické rozborů textů jsou jinak zajímavé a originální. Kandidátka používá dostupné literární prameny i ze Slovinska. Zvláště cenné jsou některé dedukce, které ukazují i na vývoj tvůrčího genia Zofky Kveder a na hlavní myšlenky a vzory, kterým věřila v tomto období: například tematika mateřství, vliv prostoru na subjekt, otázka Cankarova vlivu (Malíř Novák). Zajímavý je i pohled na vývoj jejího feministického myšlení, který „doprovázel“ její literární tvorbu. Kandidátka Bernardová představila taky publicistickou tvorbu Zofky Kveder.

Ve zvláštní kapitole kandidátka vysvětluje její vztah s kritičkou a spisovatelkou Zděnkou Háskovou, se kterou spolu ze slovinských originálů překládaly většinu kratších povídek a i knížek. Hásková se jako překladatelka nepodepisovala pod překlady, protože to byla součást jejich strategie na získání více peněz za stejnou práci. Otázku dvojitého autorství kandidátka Bernardová jen naznačila – protože je to komplikovaný problém, který by se měl více zkoumat – ale spíše v samostatné práci.

Závěr by mohl být, vzhledem k cenným postřehům před ním, delší a rozsáhlejší.

Kandidátka Eliška Bernardová udělala velmi dobrou práci. Samozřejmě jí můžeme jen doporučit, aby s tím pokračovala dál, protože opravdový význam a rozsah díla Z. Kveder v českém prostředí se ukáže, až když se prozkoumají její další české texty: recepce jejího díla byla intenzivnější mezi léty 1906 a 1914. Až potom se muže správně ohodnotit celkové místo Zofky Kveder v českém prostředí.

Bakalářská práce Elišky Bernardové je velmi dobrá a pečlivě napsaná a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji známku výbornou.

Doc. PhDr. Alenka Jensterle-Doležalová, CSc.

Praha, 4. 9. 2013